

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău
Judecător: M. Guzun
Instanța de recurs: CSJ
judecători: N. Clima, I. Druță, I. Corolevski

Dosarul nr. 2rhc-38/16

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vinex Victoria”,

în pricina civilă la cererea introductivă a Societății pe acțiuni „Vinuri Ialoveni” privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015, prin care a fost casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014 și emisă încheiere nouă,

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2010, Societatea pe acțiuni „Vinuri Ialoveni” a depus la Curtea de Apel Economică cerere privind intentarea procesului de insolabilitate față sine, invocînd drept temei incapacitatea de plată a debitorului.

Prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 01 octombrie 2010, a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Vinuri Ialoveni”.

La 06 ianuarie 2011, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus cerere de validare a creanțelor creditorului garantat prin care a solicitat includerea în Tabelul creanțelor SA „Vinuri Ialoveni” în calitate de creditor garantat cu suma totală de creanțe de 18 692 125,77 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 10 februarie 2011, au fost validate creanțele creditorilor depuse în cadrul procedurii de insolabilitate cu excepția celor contestate, care vor fi examinate într-o procedură specială.

Administratorul ÎM „Allfriends Trading” SRL a depus cerere privind rectificarea tabelului de creanțe, indicînd că în baza contractului de cesiune a creanțelor nr. 28 septembrie 2012 din 29 septembrie 2013, SA „Banca de finanțe și Comerț” a cesionat către ÎM „Allfriends Trading” SRL toate creanțele sale față de SA „Vinuri Ialoveni” (în proces de insolabilitate), în sumă de 18 692 125,77 lei.

A mai solicitat rectificarea Tabelului de creanțe al SA „Vinuri Ialoveni” din data de 10 februarie 2011, prin înlocuirea creditorului SA „Banca de Finanțe și Comerț” cu creanța garantată în mărime de 8 100 947,38 lei și creanța chirografară

în mărime de 10 591 178,39 lei, cu succesul în drepturi ÎM „Allfriends Trading” SRL care a preluat în mod corespunzător creanța garantată în mărime de 8 100 947,38 lei și creanța chirografară în mărime de 10 591 178,39 lei. De asemenea au mai solicitat substituirea SA „Banca de Finanțe și Comerț” cu ÎM „Allfriends Trading” SRL în componența Comitetului creditorilor SA „Vinuri Ialoveni”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2013, a fost admisă cererea ÎM „Allfriends Trading SRL” și a fost înlocuit pe dosarul de insolvență a SA „Vinuri Ialoveni”, creditorul BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA cu noul creditor ÎM „Allfriends Trading” SRL.

La 05 august 2014, ÎM „Allfriends Trading” SRL a depus o cerere prin care a solicitat înlăturarea erorii strecurate în tabelul rectificat de creanțe din 04 februarie 2013, în baza consemnărilor efectuate în Tabelul de creanțe al SA „Vinuri Ialoveni” din 10 februarie 2011.

În motivarea cererii, ÎM „Allfriends Trading” SRL a indicat că este succesul în drepturi a BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, în cadrul procesului de insolvență a SA „Vinuri Ialoveni”.

Indică că la 10 februarie 2011, Curtea de Apel Economică a validat creanțele creditorilor SA „Vinuri Ialoveni” și în rezultatul validării a fost întocmit Tabelul creanțelor SA „Vinuri Ialoveni” din 10 februarie 2011, conform căruia creanța înaintată de BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA în mărime de 18 692 125,77 lei a fost înregistrată cu următoarele ranguri: creanță garantată – 8 100 947,38 lei, creanță de rangul V – 8 557 343,27 lei, creanță de rangul VI – 2 033 834,82 lei.

Suține că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2013 a fost admisă succesiunea în drepturi și dispus înlocuirea creditorului BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA cu noul creditor ÎM „Allfriends Trading” SRL, iar în Tabelul rectificat din 04 februarie 2013 s-ar fi comis o eroare în partea ce ține de creanța validată a ÎM „Allfriends Trading” SRL, succesul al BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, cererea de corectare a erorii strecurate în tabelul rectificat de creanțe din 04 februarie 2013 a fost admisă parțial.

Au fost constatate contradictoriile datele înscrise în tabelul creanțelor SA „Vinuri Ialoveni” în proces de insolvență din data de 10 februarie 2011, în partea creanțelor BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA și tabelul creanțelor SA „Vinuri Ialoveni” în proces de insolvență, rectificat conform încheierilor din 04 februarie 2013, în partea creanțelor ÎM „Allfriends Trading” SRL, succesul în drepturi a BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA.

A fost stabilită ședință specială de examinare a contestațiilor pentru data de 03 decembrie 2014, ora 14.00, bir. 110.

La 27 noiembrie 2014, ÎM „Allfriends Trading” SRL a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014 și emiterea unei noi încheieri prin care să fie rectificate erorile de Tabelul de creanțe al SA „Vinuri Ialoveni”, cu excluderea din rubrica „Contestări” a semnăturii și mențiunii „contestat” aplicate în privința creanței ÎM „Allfriends Trading” SRL de rangul V în mărime de 8 557 343,27 lei și rangul VI în mărime de 2 033 442,82 lei.

La 27 noiembrie 2014, SA „Vinuri Ialoveni” în proces de insolabilitate și SRL „Vinex Victoria” au declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolabilitate din 12 noiembrie 2014, cerînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri cu privire la respingerea cererii ÎM „Allfriends Trading” SRL cu privire la rectificarea Tabelului creanțelor din 04 februarie 2013 conform tabelului creanțelor din 10 februarie 2011.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015, s-a respins recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Vinuri Ialoveni” și Societatea cu Răspundere Limitată „Vinex Victoria”. S-a admis recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Allfriends Trading” Societate cu Răspundere Limitată. S-a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014 și s-a adoptat o nouă hotărîre sub formă de încheiere prin care:

S-a rectificat eroarea din Tabelului de creanțe al Societății pe Acțiuni „Vinuri Ialoveni” (în proces de insolabilitate), prin excluderea din rubrica Contestări a semnăturii și mențiunii contestat aplicate în privința creanței Întreprinderii Mixte „Allfriends Trading” Societate cu Răspundere Limitată de rangul V în mărime de 8 557 343,27 lei și rangul VI în mărime de 2 033 442,82 lei și se restabilesc mențiunile efectuate în Tabelul de creanțe al Societății pe Acțiuni „Vinuri Ialoveni” din 10 februarie 2012, privitor la valoarea și rangul creanței validate ale Întreprinderii Mixte „Allfriends Trading” SRL în mărime de 8 557 343,27 lei - rangul V și în mărime de 2 033 442,82 lei - rangul VI.

La 12 februarie 2016, SRL „Vinex Victoria” a depus cerere de revizuire, solicitînd revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi decizii prin care recursul declarat de SRL „Allfriends Trading” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12.11.2014 să fie respins iar recursul declarat de SRL „Vinex Victoria” și SA „Vinuri Ialoveni” să fie admis.

În motivarea cererii de revizuire, invocînd prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuentul a indicat că au apărut noi circumstanțe de importanță esențială pentru litigiul dedus judecării. Invocă că, la 13 noiembrie 2015, Inspekția Financiară a efectuat inspectarea financiară a activității SA „Vinuri Ialoveni”. Astfel, consideră că la emiterea deciziei contestate, instanța de recurs nu a ținut cont de constatările Inspekției Financiare.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională..

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuientul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente.

Pentru acest temei de revizuire, esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Cu referire la pretinsele circumstanțe noi aflate de revizuentul SRL „Vinex Victoria” precum că la emiterea deciziei contestate, instanța de recurs nu a ținut cont de constatările Inspecției Financiare, Colegiul le reține ca fiind irelevante în contextul speței din litigiu.

Mai mult ca atît, Colegiul constată cu certitudine, că circumstanțe noi invocate de revizuenți, au apărut/s-au constatat ulterior emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuenți drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărîri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucît se încalcă principiul stabilității raporturilor

juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vinex Victoria” împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015, în pricina civilă la cererea introductivă a Societății pe Acțiuni „Vinuri Ialoveni” privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță